Thea Halo: Geriye adım bile kalmadı

Posted on 13/07/2017

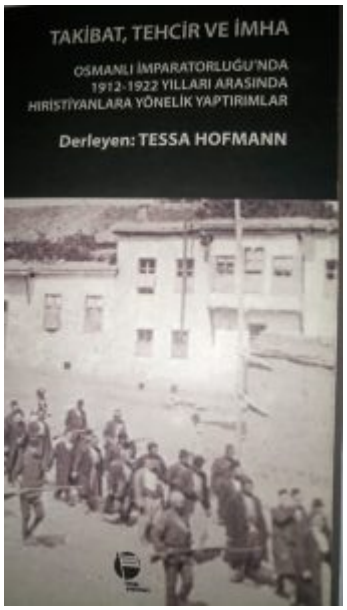

Odaya girdiğimde annem "diğerlerini uyandır" diyordu.
"Askerlerin ne zaman geleceğini bilemeyiz."
Masanın başında duruyor ve ekmeğin üzerine eritilmiş tereyağı döküyordu. Babam masanın başında oturmuş, kahvesini içiyordu ve büyükannem ise ikizlerle ilgileniyordu.
"Anne neden gitmemiz gerekiyor" diye sordum.
Tereyağı küpünü elinden bıraktı ve gözlerinden boşalan yaşları gizlemek için başını öte yana çevirdi. Bir cevap alabilmek için babama baktım, babam çenesinin kasları ortaya çıkana kadar dişlerini sıkıyordu. Sonrasında ise çaresizliğini aşmak için gözlerini kapattı. Sonunda annem; neredeyse sakin bir ses tonuyla "eğer gitmezsek bizi öldürürler" dedi.
"Hadi şimdi koş ve diğerlerini uyandır."
(…)
Tam Hristodulas'ın omzuna dokunup, onu uyandıracakken ayağımın altındaki ahşap zemin gıcırdadı. Yan odanın tabanında duyulan çizme sesi, Hristodulas'ın şaşkın gözlerle sıçramasına neden oldu. Kimin geldiğini anlamak için geri koştum.
Nikolas amcanın elinde bir çıkın vardı ve soluk soluğıydı."Gitmiyorum" dedi, "karım bostanın dibinde bekliyor. Biz gitmiyoruz."
Annemin yüzünden umut ve kaygı yansıyordu. "'Biz gitmiyoruz' demekle ne demek istiyorsun?" diye sordu. Babam da "Ne demek istiyorsun?" diye sordu.
"Ben gitmiyorum. Siz de gitmeyin!" "Ama burada nasıl kalabiliriz?" dedi babam.
"Eğer kalırsanız sizi öldürürler." "Ben memleketimi terk etmeyeceğim. Burası bizim memleketimiz. Biz buraya aidiz. Onların beni memleketimden kovmalarına izin

vermeyeceğim.”
“Lanet olsun! Seni öldürecekler.”dedi babam, “Seni öldürecekler.”
“Hayır! Tekrar güvende olana kadar Türklerin arasına karışacağım.” dedi Nikolas amca. “Beni ve karımı koruyacaklardır. Biz burada Türklerle hep iyi anlaştık. Eğer kalırsanız, sizi de korurlar.”
Annem ilk kez gözlerinde umutla babama baktı.
“Bunu yapabileceğimize inanıyor musun?” diye sordu.
Ayağa kalktı ve fincanını ateşe attı.
“Nasıl olur da hemen çekip gidersin” diye bağırıyordu Nikolas amca da. ”Her şeyi nasıl bırakabilirsiniz?”
Babam ayakta öylece durup, gözünü ateşe dikmişken, annem bir ona, bir diğerine bakıyordu. Yatak odasının kapısında Hristodulas, Yanni ve Nastasia duruyorlardı. Onlar da suskun, onlar da donup kalmışlardı. Cevap alamayınca, “Nasıl?” diye bağırdı Nikolas amca, daha yüksek bir sesle.
“Sen yalnızsın” diye bağırarak cevapladı babam nihayet. “Sen yalnızsın ve belki kendini Türkler arasında gizleyebilirsin. Bizim sayımız ise çok. Yaşlı bir kadını, karımı ve altı çocuğu nasıl gizleyebilirim? Bir yol göster, kalayım! Sadece nasıl olacağını söyle!”
Annemin gözlerindeki umut yok oldu ve ilk kez ağladı. Ona doğru koştum ve acısını dindirmek için onu kucakladım. “Her şey düzelecek” diyen annem, gözyaşlarımı ve konuşmamı engelleyen sümüklerimi silmeye çalıştı.
“Günün birinde yine geleceğiz. Göreceksin!” dedi. Beni kollarına aldı ve başını benim başıma dayadı. Yüzümü göğsüne bastırdığında, gözyaşlarının saçlarıma döküldüğünü ve kafamı ıslattığını hissediyordum. “Söyle bana ve ben de yapayım.” diyordu babam, artık daha sakindi. “Hadi, söyle bana!”
Babam ve Nikolas amca birbirlerinin yüzüne bakıyorlardı. Daha sonra Nikolas amca bakışlarını indirdi. “Sizi bırakmak istemiyorum.”dedi, “Ancak gidemem.”
“O halde gitme! Eğer başarabileceğine inanıyorsan, kal! Kal ve Tanrı seni korusun!”
(…)
Bizim dinlenmemiz dikkate alınarak değil, bilakis askerlerin seccadelerini yere serip, namaz

kılabilmeleri için verilen kısa molaların dışında, tüm gün yürüdük. Babam yükümüzü azaltmak için çıkınları eşeğin sırtına yığdı. Yol boyunca ilerlerken annem bebekleri emziriyor, bazen de bir parça ekmek yiyorduk. Atlı askerler bizi hareket halinde tutmak için ara sıra bağırıyorlardı. Mathea'yı sırtımda taşıyabilmek için arkamda birleşik tuttuğum kollarım ağrıyordu ve bacaklarım fazladan binen yükten dolayı kaskatı kesilmişti. Ancak herkes gibi ben de dünyaya, gözyaşlarının bulanıklaştırdığı gözlerle bakarak ilerliyordum.
(…)
Bir zamanlar otlaklarda ineklerini otlattığımız yaşlı kadın daha fazla dayanamadı. Kırılgan bedeni yolun ortasında iflas etti. Oğlu onu ara sıra taşıyabileceği kadar taşımıştı, ama sonunda yolun kenarına, bir kayaya yaslayarak bıraktı. Yanından geçerken bizi donmuş gibi izliyordu ve arkamızdan gözünü bile kırpmadan bakıyordu. Kemikli ellerinden biri kucağına düşmüştü, diğeri ise yerde hareketsiz duruyordu. Nasırlı ayaklarının topukları, yırtılmış ayakkabı ökçelerinden dışarı fırlamıştı.
(…)
Ayakkabılarım tamamen parçalandığında dört aydır yoldaydık. Bu çorak arazilerde yalınayak yürümek, cam parçaları üzerinde yürümekle eş anlamlıydı. Yanımıza aldığımız yiyecek de tükenmişti. Her gün yeni bir ölümü daha getiriyor, her gün bir beden çürümek üzere yol kenarına bırakılıyordu. Bazıları yolda yürürken ölüp, yere yığılıyorlardı. Akbabalara ve kurtlara yem olacak örselenmiş bedenleri, yoldan geçen arabadan düşen çöp gibi yolu kaplıyordu.
Yatsıda ölümler daha iyiydi. Aileleri, ölü bedenlerin üzerini bir kaşık veya sopa kullanarak eşeledikleri toprakla örtmeye çalışıyorlardı.
Gündüzleri askerler ölüm yürüyüşünü sürekli canlı tutuyorlardı. Kamaları, bedenimizde derin yaralar açmak, acıtmak için hep hazırdı.
Yiyeceğimiz bittiğinde, babam geçtiğimiz küçük kentlerden, eğer askerler izin verirse veya görmezlerse, biraz yiyecek bir şeyler alıyordu.
İlk aylarda ağlama sesleri, yürüyüşe sürekli refakat ediyordu, ama bedenlerimiz zayıfladıkça, zihnimiz dondukça ve gözlerimiz sadece önümüzdeki yola dikildikçe, bu bile durmuştu.

Yaşayabilmek için hafızamdan kısmen sildiğim yürüyüş bile tek başına bir kabustu. Günlük olaylar, tıpkı yazın gece yarısı güneşinin çıkmasıyla, günlerin iç içe geçmiş bir güne dönüştüğü ülkelerde olduğu gibi iç içe geçmek üzere yok oluyorlardı. Gecelerimiz, gökyüzünün titreşen mavisini örten bir buluttan ibaret gibiydi. Zaman, aralıksız olarak devam eden, hiç dinmeyen bir fırtınaya benziyordu. Öldürücü sıcağın olduğu bu günlerin hiçbiri, ailelerin ateşin etrafında toplanıp yemek yediği veya sükunetin olduğu bir geceyle sonlanmıyordu. Aksine yeni ölümler, yeni cenazeler, yüreğimde kapanmaz bir yara açan, yeni bir acı dolu feryat oluyordu. Sadece belli anılar tekrar hatırlanır, ancak bu anılar tüm korkunç ayrıntıları ile bize dönüyorlar.
Yine olayların yaşandığı yerde sabit gözlerle dikiliyorum. Yıllar geçip gitti ve ben yine on yaşındayım ve her şeyi seziyor ve duyuyorum. Gözlerim sonuna kadar açık olduğu halde, tüm bugünkü çevrem yok oluyor ve ben kendimi tekrar cehenneme giden ve çatlamış yolda buluyorum.
(…)
Türkiye’nin içlerine vardığımızda hava, hareket etmenin bile zorlaştığı derecede sıcaktı. Su çok nadir bulunuyordu ve güneş olanca kızgınlığı ile vuruyor, dudaklarımızı kurutuyor, şişmiş dudaklarımızı, dillerimizi kan içinde kalacak şekilde açıkta bırakıyordu. Bazen uzakta su birikintileri çıkıyordu önümüze. Bunlar helak olmuş bedenlerimizi kendine doğru çekiyor ve ruhumuzu, baş aşağı serin bir vahaya atlıyormuş duygusuyla dolduruyordu.
Hala takati kalmış olanlar kollarını su birikintilerinden yükselen serin havayı yakalamak istercesine açarak, adımlarını hızlandırıyorlardı. Her adımda başları öne düşüyordu. Ancak yaklaştığımızda su birikintileri her defasında bir şeytanın sihirbazlığı gibi küçülüyor ve biz tam zamanında, son damlanın yolumuzun üzerinden tekrar görünmek üzere, nasıl çekildiğine ve yok olduğuna şahit oluyorduk.
Sırtımdaki Mathea’nın ağırlığı her geçen gün artıyor, üzerime küçük gelen, uzun kollu, toz ve ter içindeki elbisem, ıslak tutkal gibi üzerime yapışıyordu.
Annem, belki de doğru düzgün yemeden veya içmeden ikizleri de emzirmek gibi artı bir zorlanmadan kaynaklı olacak, her geçen gün daha da güçten düşüyordu.
Küçük bir şehrin kıyısında, sürekli fışkıran, soğuk hazinesini bir taş oyuğuna akıtan, bu

arada etrafındaki taşları siyaha boyayan bir su kaynağı vardı.
Annemi hiç bu kadar hırslı görmemiştim. Hep zayıf, sabırlı, Türklerin “güzel” olarak adlandırdığı bir mücevher gibiydi. Annem şimdi su kaynağına bir an evvel ulaşmak için sıradan çıkmıştı. Sürgünler onu, riskli teşebbüsü başarıya ulaşması durumunda, su kaynağına hücum etmek üzere, merakla izliyorlardı. Ancak daha hedefe ulaşmadan bir Türk askeri atını tırısa kaldırarak, emir yağdırmak üzere yanında belirdi. Öküzlere ve eşeklere yapıldığı gibi kamçısını kaldırıp yapıştırdı. Ayaklarım yerden kesildi. Kalbim yerinden çıkacak gibi olurken annem, dizlerinin üzerine çöktü. Babam yükünü attı ve ona doğru koştu.
“Ne olur su” diyordu annem askere. Babam, annemi ayağa kaldırmaya çalışıyordu. “Ne olur su.” Askerin daha fazla küfürler yağdırarak kaldırdığı kamçısı annemin bedeninde şaklarken, babam elini annemin omzuna attı ve onu beraberinde uzaklaştırdı. Tehcirlerin kir pas içindeki yüzlerinde hayal kırıklığını okumak mümkün değildi. Gözlerinde daha ziyade mahrumiyetin ortaya çıkardığı ve yenilginin güçlendirdiği bir şaşkınlık vardı. Onlar robot gibi yürümeye başladıklarında, annem tökezleyerek kafiledeki yerini aldı.
Maria o gün mü ölmüştü? Tam olarak hatırlayamıyorum. Sadece Hristodulas’ın sırtına bağlanmış olan küçük bedenini, bir öne bir arkaya sallanan küçük başını görmüş, bir şeylerin yolunda gitmediğini hissedince, kızgın bedenimi soğuk, nemli bir panik sarmıştı.
“Anne” dedim, “Maria garip görünüyor.” Annem yukarı baktı ve gözyaşlarına boğuldu. Maria’nın yüzü kül rengiydi. Gözleri küçük oyuncak bebek gözü gibi sonu görünmeyen bir boşluğa bakıyordu ve başı her adımda bir o yana, bir bu yana gidip geliyordu.
Hristodulas dehşet içinde, “Ne oluyor, ne var?” diye sordu. Nehirdeki taş yığınları gibi kala kaldık. Takatten düşmüş olan sürgünler, yanımızdan geçerek yürüyüşlerini sürdürdüler. Annem Maria’yı Christodulos’un sırtından aldı ve gözyaşları Maria’nın cansız yüzünü yıkayarak, onu kucakladı. Bir asker dolu dizgin yaklaştı, “yürü” diye bağırdı.
“Bebeğim” dedi annem.
Sanki kendi yaşadığı şok ve acı aynı zamanda onun da olabilirmiş gibi görebilsin diye Maria’yı uzattı.
“Öldüyse at!” diye bağırdı asker. “Yürüyün!” Annem hıçkırarak, “gömmemize izin ver!” dedi.

“At onu!” diye tekrar bağırdı asker, kamçısını kaldırarak, “at onu!”.
Biz yanında durup onu izlerken annem Maria’nın bedenini göğsüne bastırdı. Yüzü o güne kadar görmediğim bir acıyla doluydu. Babam, zannedersem yere koymak amacıyla Maria’yı almaya çalıştı, ancak annem onu daha sıkıca kendine bastırdı. Sonra kenti yoldan ayıran yüksek duvarın yanına gitti ve Maria’yı Tanrı’nın sunağının üzerine bırakırcasına, duvarın üzerine bırakmak üzere yukarı kaldırdı.
Annem o gece uykusunda ağladı. Gözlerim kapadığında, Maria’yı nasıl da bir kurban gibi göğe sunduğunu gördüm.
Maria’nın, duvarın üstünde, kitapsız bir ritüeldeki armağan gibi duran cansız bedeninin silueti beni rüyalarımda, sonraki günlerimde de izledi. Küçük kardeşimin, etrafta akbabaların dolaştığı ve bizim yola devam etmemizi bekledikleri sırada, yakıcı güneşin altında nasıl yattığını her düşündüğümde, duygularıma hakim olamayarak, hıçkırıklara boğuluyorum.

NOT EVEN MY NAME: Copyright 2000 by Thea Halo Printed in Australia Angel Hat Ink., May 2003
First printed in the United States of America by St. Martin’s Pres, LLC. May 2000/Juni 2001